

PÖYTYÄN KUNTA

OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

ESIOPETUS, PERUSOPETUS, PERUSOPETUKSEEN
VALMISTAVA OPETUS, LUKIOKOULUTUS

KOULUTUSLAUTAKUNTA 7.12.2016 § 105
SIVISTYSLAUTAKUNTA 13.6.2018 § 54
SIVISTYSLAUTAKUNTA 10.5.2023 § 36

Sisällys

1 OPISKELUHUOLTO JA PÖYTYÄN KUNNAN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAT	2
2 ARVIO OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARPEESTA JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT.....	3
3 OPISKELUHUOLLON TOTEUTTAMINEN.....	5
3.1 OPISKELUHUOLTORYHMÄT JA RYHMIEN TOIMINTA	5
3.2 TOIMENPITEET YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON EDISTÄMISEKSI	7
3.3 TOIMENPITEET TARVITTAVIEN TUKITOIMIEN JÄRJESTÄMISEKSI / YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO.....	9
4 YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN OPPILAIEN JA HEIDÄN PERHEIDENSÄ SEKÄ KOULUSSA TYÖSKENTELEVIEN JA MUIDEN OPPILAIEN HYVINVOINTIA TUKEVIEN TAHOJEN KANSSA.....	12
4.1 YHTEISTYÖ KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN LAATIMISESSA JA YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON TOTEUTTAMISESSA	12
4.2 OPPILAIEN JA OPISKELUJOIDEN OSALLISTUMINEN YHTEISÖLLISEN OPISKELUHUOLLON TOTEUTTAMISEEN SEKÄ ESIOPETUS-, KOULU- JA OPPILAITOSYHTEISÖN TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN	12
4.3 HUOLTAJAIN JA ESIOPETUSYKSIÖN, KOULUN JA LUKION VÄLINEN YHTEISTYÖ.....	13
4.4 YHTEISTYÖ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIJOIDEN KANSSA	13
4.5 KUNNAN NUORISOPALVELUJEN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ	13
4.6 POLIISIN KANSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ	14
4.7 YHTEISÖLLISEN JA YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON PERIAATTEISTA JA TOIMINNASTA TIEDOTTAMINEN OPPILAILLE, HUOLTAJILLE, HENKILÖSTÖLLE JA YHTEISTYÖTAHOILLE	14
5 KOULU- JA OPPIMISYMPÄRISTÖN TERVEELLISYYS JA TURVALLISUUS SEKÄ KOULUYHTEISÖN HYVINVOINTI	14
5.1 YHTEISTYÖ JA SUUNNITELMAT KOULU- JA OPPIMISYMPÄRISTÖN TERVEELLISYYDEN JA TURVALLISUUDEN SEKÄ KOULUYHTEISÖN HYVINVOINNIN EDISTÄMISEKSI	14
5.2 SUUNNITELMA OPPILAIEN JA OPISKELUJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ SEKÄ KRIISISUUNNITELMA	15
6 OPISKELUHUOLTOTYÖN ARVIOINTI, SEURANTA JA KEHITTÄMINEN	16
7 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN LAATIMINEN, HYVÄKSYMINEN JA PÄIVITTÄMINEN	16
LIITTEET	16

1 Opiskeluhoolto ja Pöytyän kunnan opiskeluhooltosuunnitelmat

Perusopetuslaissa (628/1998) ja lukiolaissa (714/2018) tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa olevien oppilaiden oikeudesta opiskeluhooltoon säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013). Lain tarkoituksena 2 §:n mukaan on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä;
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhohtopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- 5) vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan laissa opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoolltoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashuolto että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuolto¹. Opiskeluhoolltoa koskeva sääntely kytkeytyy edelleen lastensuojelusta annettuun lakiin (417/2007); huomioitavaksi tulee lisäksi muu työskentelyä ohjaava sääntely.

Opiskeluhoolltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoolltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus laissa säädetyn mukaiseen yksilökohtaiseen opiskeluhoolltoon.² Koulutuksen järjestäjä vastaa opiskeluhoolltoa koskevan suunnitelman valmistelusta ja päivittämisestä³.

Pöytyän kunnan opiskeluhoolltosuunnitelmassa kuvataan kunnassa annettavaa oppilas- ja opiskelijahuolltoa. Suunnitelman lisäksi opiskeluhoollon toteuttamista ja toimintaa ohjaavat Pöytyän kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan kirjattu opiskeluhoolltoa koskeva osuus sekä koulutuksen järjestäjän hyväksymiin esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmiin sisältyvät opiskeluhoolltoa koskevat kuvaukset. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja alueen kuntien yhteistyönä laadittava alueellinen opiskeluhoolltosuunnitelma ohjaa työskentelyä osaltaan.

¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 3 §.

² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 3 §.

³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 13 §.

2 Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevat opiskeluhooltopalvelut

Esi- ja perusopetus, perusopetukseen valmistava opetus sekä lukiokoulutus järjestetään Pöytyän kunnassa kolmessa varhaiskasvatysyksikössä, kolmessa yhtenäiskoulussa ja Elisenvaaran lukiossa. Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa on yhteensä noin 1 125, lukiokoulutusta annetaan noin 110 opiskelijalle. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa opiskelee lukuvuosittain muutama oppilas. Koulutuksen järjestämisessä panostetaan ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen puuttumiseen. Kunta kehittää edelleen omana toimintana järjestettävää erityisopetusta.

Pöytyän kunta järjestää opiskeluhooltopalvelut yhteistyössä Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäri- ja terveydenhoitajapalvelujen järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Opiskeluhooltohenkilöstö työskentelee yhteistyössä esiopetusyksiköiden, koulujen ja lukion henkilöstön kanssa, ja kuuluu osana opiskeluhoollon ryhmiin.

Opiskeluhooltohenkilöstön osalta toimivaksi on psykologi- ja kuraattoripalvelujen osalta osoittautunut rakenne:

- vastaava kuraattori / vastaavan kuraattorin tehtävät koko kunnan alueella, kuraattorin tehtävät Kyrön varhaiskasvatysyksikkö (esiopetus), Elisenvaaran yhtenäiskoulu ja Elisenvaaran lukio
- koulukuraattori / Metsälauhan ja Yläneen varhaiskasvatysyksiköt (esiopetus), Riihikosken ja Yläneen yhtenäiskoulut
- koulupsykologi / Kyrön varhaiskasvatysyksikkö (esiopetus), Elisenvaaran yhtenäiskoulu
- koulupsykologi / Metsälauhan varhaiskasvatysyksikkö (esiopetus), Riihikosken yhtenäiskoulu
- koulupsykologi / Yläneen varhaiskasvatysyksikkö, Yläneen yhtenäiskoulu ja Elisenvaaran lukio

Kouluterveydenhuoltohenkilöstön työpanosta kohdentuu kunnan alueelle lääkäripalvelujen osalta 0,6 ja terveydenhoitajapalvelujen osalta 2 henkilötyövuotta.

Kunnan tasolla tarvetta kunnan laaja alue sekä esiopetusyksikkö- ja kouluverkon rakenne huomioiden arvioidaan jatkossa olevan edelleen vastaavan kuraattorin, koulukuraattorin ja kolmen koulupsykologin työpanokselle yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhoollon palvelujen toteuttamiseen. Toimiva henkilöstörakenne, tehtäväkuvat ja riittävä henkilöstöresursointi edesauttavat henkilöstön saatavuutta tehtäviin. Opiskeluhooltohenkilöstön työpanoksen

kohdentuminen varhaiskasvatusyksiköihin (esiopetus), kouluille ja lukioon on kuvattu tarkemmin seuraavassa taulukossa.

Varhaiskasvatus-yksikkö (esiopetus), koulu, lukio	Oppilas- / opiskelija-määrä (noin)	Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta/ henkilötyövuodet	Arvio käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista*
Kyrön varhaiskasvatus-yksikkö (esiopetus)	40	Koulupsykologi 0,1 Vastaava kuraattori 0,1** Lääkäri / neuvola Terveystenhoitaja / neuvola	Koulupsykologi 0,1 Vastaava kuraattori 0,1** Lääkäri / neuvola Terveystenhoitaja / neuvola
Metsälauhan varhaiskasvatus-yksikkö (esiopetus)	30	Koulupsykologi 0,1 Koulukuraattori 0,05 Lääkäri / neuvola Terveystenhoitaja / neuvola	Koulupsykologi 0,1 Koulukuraattori 0,05 Lääkäri / neuvola Terveystenhoitaja / neuvola
Yläneen varhaiskasvatus-yksikkö (esiopetus)	15	Koulupsykologi 0,05 Koulukuraattori 0,05 Lääkäri / neuvola Terveystenhoitaja / neuvola	Koulupsykologi 0,05 Koulukuraattori 0,05 Lääkäri / neuvola Terveystenhoitaja / neuvola
Elisenvaaran yhtenäiskoulu	420	Koulupsykologi 0,9 Vastaava kuraattori 0,6 Lääkäri 0,2 Terveystenhoitaja 0,6	Koulupsykologi 0,9 Vastaava kuraattori 0,6 Lääkäri 0,2 Terveystenhoitaja 0,6
Riihikosken yhtenäiskoulu	420	Koulupsykologi 0,9 Koulukuraattori 0,6 Lääkäri 0,2 Terveystenhoitaja 0,6	Koulupsykologi 0,9 Koulukuraattori 0,6 Lääkäri 0,2 Terveystenhoitaja 0,6
Yläneen yhtenäiskoulu	200	Koulupsykologi 0,35 Koulukuraattori 0,3 Lääkäri 0,1 Terveystenhoitaja 0,4	Koulupsykologi 0,35 Koulukuraattori 0,3 Lääkäri 0,1 Terveystenhoitaja 0,4
Elisenvaaran lukio	110	Koulupsykologi 0,6 Vastaava kuraattori 0,3 Lääkäri 0,1 Terveystenhoitaja 0,4	Koulupsykologi 0,6 Vastaava kuraattori 0,3 Lääkäri 0,1 Terveystenhoitaja 0,4
Yhteensä	1 235	Koulupsykologit 3 Vastaava kuraattori 1 Koulukuraattori 1 Lääkäri 0,6 Terveystenhoitaja 2	Koulupsykologit 3 Vastaava kuraattori 1 Koulukuraattori 1 Lääkäri 0,6 Terveystenhoitaja 2

*Varsinais-Suomen hyvinvointialueelta saadun tiedon mukaan hyvinvointialue tarkastelee koulupsykologiresurssien kohdentamista alueella, mikä saattaa vaikuttaa käytettävissä olevien opiskeluhoitopalvelujen määrään.

**Koulukuraattorin tehtävät mainituissa yksiköissä, vastaavan kuraattorin tehtävät koko kunnan alueella.

3 Opiskeluhuollon toteuttaminen

3.1 Opiskeluhooltoryhmät ja ryhmien toiminta

Alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä

Varsinais-Suomen hyvinvointialueella toimii alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä, jonka toimintaa hyvinvointialue koordinoi.

Opiskeluhuollon ohjausryhmä

Opiskeluhuollon ohjausryhmänä toimii koulutuksen järjestäjän asettama ryhmä, johon kuuluvat

- sivistysjohtaja (pj.)
- varhaiskasvatuspäällikkö
- Elisenvaaran, Riihikosken ja Yläneen yhtenäiskoulujen rehtorit
- Elisenvaaran lukion rehtori
- erityisluokanopettaja / erityisopetuksen koordinaattori
- vastaava kuraattori, koulukuraattori ja koulupsykologit (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)
- koululääkäri ja kouluterveydenhoitajat (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)

Tarvittaessa ryhmän puheenjohtaja voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita.

Opiskeluhuollon ohjausryhmä suunnittelee, kehittää, ohjaa ja arvioi kunnassa toteutettavaa opiskeluhoitoa. Tavoitteena on yhtenäisten toimintamallien luominen esiopetusyksiköille, kouluille ja lukiolle yksiköiden luonteenomaiset piirteet huomioiden. Ryhmä edesauttaa osaltaan opiskeluhuollon jatkumon toteutumista esiopetuksesta perusopetukseen ja lukiokoulutukseen.

Koulu-/oppilaitoskohtaiset opiskeluhooltoryhmät (KOR)

Koulu-/oppilaitoskohtaisiin opiskeluhooltoryhmiin kuuluvat

- rehtori (pj.)
- erityisluokanopettaja tai erityisopettaja
- opinto-ohjaaja / yhtenäiskoulujen osalta tarvittaessa
- koulupsykologi (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)
- koulukuraattori (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)
- kouluterveydenhoitaja (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)
- oppilaiden tai opiskelijoiden edustaja
- vanhempien edustaja / lukion osalta tarvittaessa

Tarvittaessa ryhmän puheenjohtaja voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita, kuten nuorisotoimen edustajan, koululääkärin tai Varsinais-Suomen hyvinvointialueen muita edustajia.

Puheenjohtaja voi lisäksi kutsua kokouksiin muiden oppilaitoksen yhteistyötahojen edustajia. Koulu-/oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän jäsenet nimeää rehtori.

Koulu-/oppilaitoskohtaiset opiskeluhoitoryhmät suunnittelevat, kehittävät, toteuttavat, ohjaavat ja arvioivat koululla/oppilaitoksessa tehtävää opiskeluhoitoryötä. Osana työtään ryhmä voi muun muassa toteuttaa erilaisia tapahtumia, teemapäiviä ja muita hankkeita. Koulu-/oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryöryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmän työskentely dokumentoidaan kokousmuistioihin.

Esiopetusyksikön opiskeluhoitoryhmän kokoonpano on seuraava:

- varhaiskasvatusyksikön johtaja (pj.)
- varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- koulupsykologi (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)
- terveydenhoitaja (Varsinais-Suomen hyvinvointialue)
- vanhempien edustaja

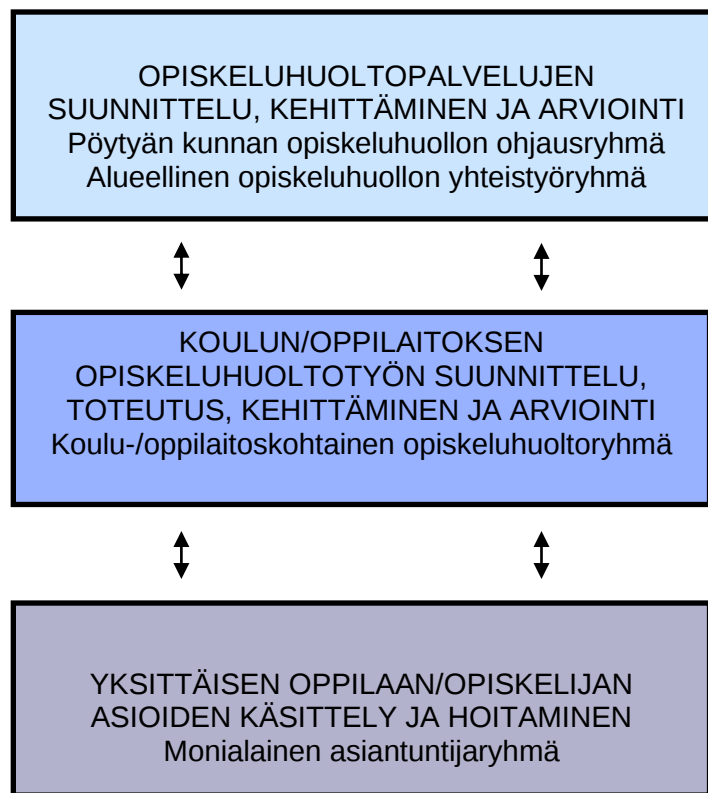
Tarvittaessa ryhmän puheenjohtaja voi kutsua kokouksiin myös muita asiantuntijoita, kuten nuorisotoimen edustajan, koululääkärin tai Varsinais-Suomen hyvinvointialueen muita edustajia. Puheenjohtaja voi lisäksi kutsua kokouksiin muiden yhteistyötahojen edustajia.

Ryhmän tehtävät ja toimintaperiaatteet ovat vastaavat koulu-/oppilaitoskohtaisten opiskeluhoitoryhmien kanssa. Esiopetusyksikön opiskeluhoitoryhmän jäsenet nimeää varhaiskasvatusyksikön johtaja.

Monialaiset asiantuntijaryhmät (MAR)

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tarvittaessa yksittäisen oppilaan tai opiskelijan tueksi selvittämään annettavan tuen tarvetta ja palvelujen järjestämistä. Oppilas/opiskelija sekä tilanteen mukaan huoltaja tai muu laillinen edustaja osallistuvat ryhmän kokouksiin. Asian käsittely ryhmässä perustuu oppilaan/opiskelijan sekä tarvittaessa huoltajan tai muun laillisen edustajan suostumukseen. Ryhmässä käydyn keskustelun lisäksi ryhmään kuuluvat ammattilaiset voivat tarvittaessa käydä keskinäistä konsultaatiota sekä vaihtaa käsiteltävänä olevan oppilashuollollisen asian hoitamisessa välttämättömiä tietoja salassapitovelvoitteiden estämättä. Keskinäisistä konsultaatioista ja keskusteluista tehdään asianmukaiset kirjaukset opiskeluhoitokertomukseen sekä tarvittavin osin myös keskusteluihin osallistuneiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten omiin potilas- ja asiakaskertomuksiin.

Kuvion muodossa opiskeluhooltoryhmien organisaatiota ja keskeisiä tehtäviä voidaan kuvata seuraavasti:

Kuvio 1. Opiskeluhooltoryhmien organisaatio ja keskeiset tehtävät.

3.2 Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko esiopetus-, koulu-/oppilaitos yhteisössä edistetään oppilaiden/opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Esteettömyydellä viitataan niin fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen kuin kulttuuriseenkin esteettömyyteen, joka tarkoittaa erilaisuuden hyväksymistä, ja mahdollistaa jokaisen osallisuuden ja yhteisöön kuulumisen kokemuksen.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon edistäminen kuuluu kaikille esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisössä työskenteleville osana päivittäistä toimintaa. Opiskeluhoollon painopiste on ongelmien ennaltaehkäisyssä ja varhaisessa puuttumisessa sekä kouluyhteisön tukemisessa yhteisessä työssä oppilaiden/opiskelijoiden hyväksi. Yhteisölliseen opiskeluhooltoon kuuluu myös oppilaitoksen toimintakyvystä huolehtiminen ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa.

Esimerkkejä esiopetusyksikön, koulun ja oppilaitoksen yhteisöllisen opiskeluhuollon toiminnasta	
Opetusjärjestelyt - joustavat opetusryhmäjaottelut - samanaikaisopetus ja muu opettajayhteistyö - opettajien/ohjaajien tiimit - opettajan ja oppilaan/opiskelijan tuki	Pedagogisten mahdollisuuksien hyödyntäminen - osallistava pedagogiikka - kasvua ja oppimista tukeva ilmapiiri - eriyttäminen ja monipuolisten opetusmateriaalien käyttö - opetustilojen sisustaminen ja käyttö
Koulun henkilöstön ja opiskeluhooltohenkilöstön yhteistyö - tiimityöskentely - koulupsykologin ja/tai koulukuraattorin mukanaolo oppitunneilla - henkilöstön koulutus - koottavan tiedon, asiantuntijuuden ja eri näkökulmien hyödyntäminen	Varhainen oppimisen ja koulunkäynnin haasteiden tunnistaminen ja näihin tarttuminen - oppimisen edistymisen ja käyttäytymisen seuranta - poissaolojen seuranta - kodin ja koulun välinen yhteistyö - yhteistyö nuorisotoimen ja muiden sidosryhmien kanssa

Kuvio 2. Esimerkkejä yhteisöllisen opiskeluhuollon ennaltaehkäisevästä toiminnasta.

Lähtökohdan yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämiseksi muodostaa tieto kouluyhteisön ja ympäristön tilasta ja tarpeista sekä oppilaiden/opiskelijoiden terveydestä ja hyvinvoinnista. Tietoa saadaan erilaisista tarkastuksista ja kyselyistä. Koulukohtaiset tiedot kyselyiden tuloksista ovat perusta työskentelylle ja niiden tuloksia käytetään myös opiskeluhuollon tarpeen arvioinnissa ja toteutuksessa. Myös oppilailta/opiskelijoilta ja huoltajilta kerätään tietoa oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnista.

Yhteisöllistä opiskeluhooltotyötä ohjaavat kuntakohtaisen opiskeluhooltoryhmän ja alueellisen opiskeluhuollon yhteistyöryhmän lisäksi esiopetusyksikkö-, koulu- ja oppilaitoskohtaiset oppilashuoltoryhmät, joiden tehtäviin kuuluvat erityisesti

- esiopetusyksikölle/koululle/oppilaitokselle osoitettujen opiskeluhooltoresurssien käytön suunnittelu ja kohdentaminen
- lukuvuoden aikana toteutettavien toimenpiteiden suunnittelu yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi ja kouluyhteisössä tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

- oppilaiden/opiskelijoiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ohjaaminen
- esiopetusyksikössä/koululla/oppilaitoksessa tehtävän opiskeluhoitotyön seuranta, arviointi ja kehittäminen (omavalvonta)

Perusopetuksen oppilaiden ja lukion opiskelijoiden poissaoloihin puuttumisen mallit ovat suunnitelman liitteinä. Perusopetuksen oppilaiden poissaoloihin puuttumisen mallia noudatetaan soveltuvin osin myös esiopetuksessa sekä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa.

Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käyttöä pyritään ehkäisemään ja käyttöön puuttumaan toimijoiden yhteisenä työnä. Oppilaiden/opiskelijoiden päihteiden käytöstä tiedustellaan kouluterveydenhoitajien ja -lääkärintarkastusten yhteydessä ohjaten oppilas/opiskelija tarvittaessa eteenpäin; koulukuraattorien vastaanotolla keskustellaan samoin päihteiden käytöstä. Päihteiden käytön ehkäisemisessä ja käyttöön puuttumisessa tehdään yhteistyötä poliisin/Loimaan seudun Ankkuri-tiimin sekä lastensuojelun kanssa. Koulujen järjestyssäännöissä ja turvallisuus-suunnitelmissa annetaan osaltaan ohjeita tilanteissa toimimiseen. Nikotiinittomat nuoret ja Säkityn syyskuu -kampanjat toteutetaan yhteistyössä kampanjat organisoivien toimijoiden kanssa vuosittain osana kunnassa tehtävää ehkäisevää päihdetyötä. Toimintaa suunnitellaan kunnan nuorisotoimeen sijoittuvassa ehkäisevän päihdetyön foorumissa.

3.3 Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi / yksilökohtainen opiskeluhoito

Yksilökohtainen opiskeluhoito tarjoaa oppilaiden ja opiskelijoiden tarvitsemaa tukea. Palvelujen piiriin hakeutuminen voi tapahtua oppilaan/opiskelijan, huoltajan, opettajan/lehtorin tai muun henkilön aloitteesta; palvelut suunnitellaan oppilaan/opiskelijan lähtökohdat huomioiden. Yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon kuuluvat kouluterveydenhuollon palvelut, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut sekä yksittäistä oppilasta koskeva monialainen yksilökohtainen opiskeluhoito, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 16 §:n mukaan

”Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhoitopalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuollon työntekijään tai opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä 15 §:n 1 momentissa säädetyssä määräajassa.

Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta opiskeluhuollon työntekijään, jollei 18 §:n 2 momentissa tai muussa laissa säädetä toisin.”

Yksittäistä oppilasta/opiskelijaa koskevan asian käsittely oppilaan/opiskelijan tueksi koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä perustuu oppilaan/opiskelijan tai, jollei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, huoltajan suostumukseen. Suostumus pyydetään kirjallisena etukäteen tai ensimmäisen kokouksen yhteydessä. Oppilaan/opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella voi hänen asiansa käsittelyyn osallistua lisäksi tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja tai oppilaan/opiskelijan läheisiä. Ennen suostumusten antamista varmistetaan, että oppilas/opiskelija, huoltaja tai muu laillinen edustaja on saanut tarvittavat tiedot monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaperiaatteista sekä ryhmän jäsenten oikeudesta ilmaista toisilleen myös asian hoitamisen kannalta välttämättömiksi katsomansa salassa pidettävät tiedot, ja oikeudesta konsultoida muita asiantuntijoita. Ammattihenkilö, jonka osallistumisen asiantuntijaryhmään oppilas/opiskelija tai huoltaja on kieltänyt, ei voi osallistua konsultointiin.⁴

Oppilaalla/opiskelijalla on yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa itsenäinen asema ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Oppilas/opiskelija voi kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta opiskeluhuoltoaan koskevan asian käsittelyyn tai antamasta tälle asiaa koskevia tietoja, ellei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion asiassa tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Oppilaan/opiskelijan suostumuksella pyritään opiskeluhuollossa yhteistyöhön huoltajien kanssa. Huoltajalla ei oppilaan/opiskelijan iästä riippumatta ole oikeutta kieltää alaikäistä oppilasta/opiskelijaa käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.⁵

Oppilaille järjestetään mahdollisuus opiskeluhuoltopalvelujen käyttämiseen perusopetuslain 628/1998 36 ja 36 h §:ssä ja lukiolain 714/2018 41 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa (kurinpitotoimenpiteet, opetuksen epääminen).

Oppilaan / opiskelijan esiopetus-, koulu- / opiskelupäivän aikainen erityisruokavalio ja lääkitys ilmoitetaan opiskelu aloitettaessa sekä ruokavalion ja lääkityksen muuttuessa. Oppilaan/opiskelijan tarvitseman lääkityksen sekä hoidon tukeminen koulussa sovitaan monialaisesti ja tapauskohtaisesti yhdessä oppilaan/opiskelijan, huoltajien, kouluterveydenhuollon, koulun henkilöstön ja hoitavan tahon kanssa kirjaten sovitut asiat osapuolten allekirjoittamaan muistioon. Oppilaan/opiskelijan erityisruokavaliota koskevien asioiden järjestämisessä toimitaan vastaavassa yhteistyössä.

⁴ Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 19 §.

⁵ Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 18 §.

Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion osalta, suostumuksen hankkiminen mukaan lukien, toimitaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen lomakkeiston ohjeita noudattaen. Lomake palautetaan kouluterveydenhuoltoon suljetussa kirjekuoressa.

Kouluterveydenhuolto-, koulupsykologi- ja -kuraattoripalvelut järjestää Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Varhaiskasvatusyksiköt (esiopetus), koulut ja lukio toimivat yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Opiskeluhuollon kertomukset ja rekisterit

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämisessä ja toteuttamisessa tarpeelliset tiedot kirjataan jatkuvaan muotoon laadittavaan opiskeluhuoltokertomukseen. Kirjattavia asioita ovat erityisesti:

- opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen tai muuten vajaavaltaisen oppilaan/opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe, tausta ja vireillepanija
- tiedot asian käsittelystä monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- suunnitelma toimenpiteistä oppilaan/opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja niiden toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- oppilasta/opiskelijaa koskeva välttämätön tieto liittyen opiskeluhuollossa toteutettuihin ja toteutettaviin toimenpiteisiin
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa

Jos opiskeluhuoltokertomukseen sisältyviä tietoja annetaan henkilölle, joka ei osallistu oppilaan/opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon tarpeen selvittämiseen, toteutukseen tai niihin liittyviin tehtäviin, merkitään asiakirjaan lisäksi, mitä tietoja, kenelle ja millä perusteella on luovutettu.⁶

Monialaisessa yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa laadittavat opiskeluhuoltokertomukset samoin kuin muut opiskeluhuoltotehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta/opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan koulutuksen järjestäjän ylläpitämään opiskeluhuoltorekisteriin. Rekisterin vastuuhenkilönä toimii koulun toimistos sihteeri ja esiopetuksen osalta varhaiskasvatusyksikön johtaja, joka määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet rekisteriin. Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja koulupsykologit kirjaavat lisäksi oppilaiden/opiskelijoiden yksilötapaamiset potilaskertomuksiin ja muihin potilasasiakirjoihin ammattialaansa koskevien säännösten ja

⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 20 §.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaisesti, ja koulukuraattori asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

Yksittäistä oppilasta/opiskelijaa tai muuta yksityishenkilöä koskevat, oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot ovat salassa pidettäviä. Tietoja käsitellään ja luovutetaan salassa pidettäviä tietoja koskevan sääntelyn mukaisesti.

4 Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

4.1 Yhteistyö koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimisessa ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisessa

Opiskeluhoitosuunnitelma on laadittu oppilaat/opiskelijat, huoltajat, opetustoimen henkilöstö ja opiskeluhooltohenkilöstö valmisteluun osallistaen. Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa toteutetaan samoin toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on oppilaiden hyvinvointia, kasvua, kehitystä ja opiskelua tukevan oppimisympäristön luominen.

Varhaiskasvatysyksiköiden (esiopetus), koulujen ja lukion henkilöstöä perehdytetään opiskeluhoolltöyöhön jatkuvana työnä. Tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä moniammatillisen yhteistyön merkitys opiskeluhoolllossa korostuu.

4.2 Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistuminen yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen sekä esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisön toiminnan kehittämiseen

Oppilaiden/opiskelijoiden osallistuminen yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen sekä esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisön toiminnan kehittämiseen on osa kaikkien kunnan esiopetusyksiköiden, koulujen ja lukion toimintaa. Osallisuuden kautta luodaan jokaisen kannalta hyvin toimivaa, yksilöllistä ja yhteisöllistä hyvinvointia edistävää, kasvua ja oppimista tukevaa ympäristöä. Oppilaiden/opiskelijoiden osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen osana koulujen käytännön toimintaa tapahtuu muun muassa opetuksen sekä esiopetusyksikön, koulun tai oppilaitoksen toiminnan yhteydessä käytävissä keskusteluissa, oppilaiden ja opiskelijoiden omana toimintana sekä erilaisilla kartoituksilla koottavan tiedon välityksellä. Tapoja oppilaiden/opiskelijoiden osallistumisen edistämiseksi kehitetään yhteistyössä oppilaiden ja opiskelijoiden sekä heidän edustajiensa kanssa.

Esiopetus- ja koulu- ja oppilaitosyhteisöissä käytävien keskustelujen lisäksi oppilaiden/opiskelijoiden edustajilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen sekä esiopetus-, koulu- ja oppilaitosyhteisön toimintaan ja sen kehittämiseen oppilas- ja opiskelijakuntien kautta. Samoin kahden vuoden välein toteutettava valtakunnallinen kouluterveyskysely ja muut erilliset kyselyt tuottavat laaja-alaisesti tietoa oppilaiden tilanteesta ja toiveista. Oppilaiden ja opiskelijoiden näkemykset huomioidaan edelleen esiopetusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta koskevien suunnitelmien ja ohjeiden valmistelussa.

4.3 Huoltajien ja esiopetusyksikön, koulun ja lukion välinen yhteistyö

Esiopetusyksiköt, koulut ja lukio tekevät kasvatustyötä yhteistyössä huoltajien kanssa. Oppilaan/opiskelijan kokonaisvaltaisen kasvun ja oppimisen tukemiseksi panostetaan luottamuksen ja hyvän vuorovaikutuksen luomiseen. Yhteistyö rakentuu esiopetuksen, koulujen ja lukion toimijoiden, oppilaiden ja opiskelijoiden, huoltajien sekä eri sidosryhmien keskinäisen arvostuksen antamalle perustalle.

4.4 Yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa

Opiskeluhoultotyötä tehdään tarvittaessa moniammatillisena yhteistyönä lastensuojelun, erikoissairaanhoidon, muun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden toimijoiden kanssa. Perheiden käytössä ovat myös muut Varsinais-Suomen hyvinvointialueen tarjoamat palvelut, joista löytyy tietoa hyvinvointialueen verkkosivuilta.

Oppilaan terveydentilan edellyttäessä sairaalakoulussa opiskelua työskentelee oppilaan oma koulu tiiviissä yhteistyössä sairaalakoulun kanssa. Tavoitteena on opiskelun sujuva eteneminen terveydentilan sallimissa puitteissa, sekä siirtymävaiheiden jatkumon turvaaminen.

4.5 Kunnan nuorisopalvelujen kanssa tehtävä yhteistyö

Kunnan tarjoamat nuorisopalvelut tukevat osaltaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä. Nuorisotoimen työntekijät työskentelevät yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten kanssa, minkä lisäksi etsivät nuorisotyöntekijät tukevat osaltaan tehtävää opiskeluhoultotyötä. Käynnistymässä olevan hankkeen myötä työskentelee myös koulunuorisotyöntekijä oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa. Nuorisovaltuusto tarjoaa nuorille mahdollisuuden vaikuttaa tärkeäksi kokemiinsa asioihin kunnan toiminnassa, samoin kunnassa toimii lapsi- ja perheneuvosto. Osaltaan nuorten tilanteen ja nuorille tarjottavien palvelujen kehittämisen hyväksi työskentelee kunnan nimeämä, eri tahojen edustajista koostuva nuorten ohjaus- ja palveluverkosto.

4.6 Poliisin kanssa tehtävä yhteistyö

Varhaiskasvatysyksiköt (esiopetus), koulut ja lukio toimivat yhteistyössä Loimaan poliisiasemalle sijoittuvan, alueellisena työskentelevän moniammatillisen Ankkuri-tiimin kanssa. Yhteistyöhön sisältyvät sekä ennakoiava oppilaiden ja opiskelijoiden tiedottaminen, ohjaaminen ja opastaminen että esiin nousevien tilanteiden selvittely.

4.7 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedotetaan oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille kunnan verkkosivuilla, Wilma-järjestelmän kautta sekä osana varhaiskasvatysyksiköiden (esiopetus), koulujen ja lukion tiedotusta. Varsinais-Suomen hyvinvointialue tiedottaa palveluista osaltaan.

5 Koulu- ja oppimisympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä kouluyhteisön hyvinvointi

5.1 Yhteistyö ja suunnitelmat koulu- ja oppimisympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi

Koulu- ja oppimisympäristön terveellisyys ja turvallisuus samoin kuin kouluyhteisön hyvinvointi muodostuvat useista tekijöistä. Kokonaisuuteen kuuluvat niin fyysisen, psyykkisen kuin sosiaalisenkin turvallisuuden ja hyvinvoinnin ulottuvuudet, joiden ylläpitämiseksi ja edistämiseksi tehtävä työ on jatkuvaa.

Koulu- ja oppimisympäristön terveellisuutta ja turvallisuutta sekä kouluyhteisön hyvinvointia seurataan ja edistetään oppilaiden ja opiskelijoiden, koulun henkilöstön, opiskeluhooltohenkilöstön, terveydenhoollon henkilöstön, teknisen toimen edustajien sekä työsuojeluviranomaisten yhteistyönä. Tarkoitusta varten laaditut suunnitelmat ohjaavat toimintaa.

Keskeinen merkityksensä oppimisympäristön turvallisuuden sekä esiopetus-, koulu-/oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistämässä on myönteisen toimintakulttuurin luomisella ja ylläpitämisellä. Tavoitetta toteutetaan esiopetusyksiköissä, kouluilla ja lukiossa jatkuvana työnä osana arjen toimintaa, ja siihen osallistuvat kaikki yhteisön jäsenet. Työtä ohjaavat voimassa olevan lainsäädännön ja tämän nojalla annettujen määräysten lisäksi erityisesti seuraavat suunnitelmat, ohjeet ja säännöt:

- esiopetuksen, perusopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja lukio-koulutuksen opetussuunnitelmat

- sivistystoimen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- perusopetuksen koulujen ja Elisenvaaran lukion järjestyssäännöt

Yhteisten suunnitelmien, ohjeiden ja sääntöjen ohella turvallisuutta luovat toinen toisistaan huolehtiminen, toimiva tiedotus, yhteinen keskustelu sekä kodin, koulun ja muiden tahojen yhteistyö. Poliisi tekee osaltaan työtä koulu yhteisöjen turvallisuuden edistämiseksi.

Myönteisen toimintakulttuurin luomisen ja ylläpitämisen lisäksi esiopetuksen yksiköissä, kouluilla ja lukiossa edistetään koulu yhteisön turvallisuutta sekä ennaltaehkäisevällä työllä että erilaisiin häiriö-, onnettomuus- ja muihin turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin varautumalla. Toimintaa ohjaavat erityisesti seuraavat, sivistystoimen turvallisuuskansioon sisältyvät koulutuslautakunnan hyväksymät suunnitelmat

- sivistystoimen valmiussuunnitelma
- koulujen, oppilaitosten ja muiden sivistystoimen yksiköiden kriisisuunnitelma
- koulujen, oppilaitosten ja muiden sivistystoimen yksiköiden pelastussuunnitelmat

Hätätilanteisiin valmistavat poistumisharjoitukset tehdään vuosittain syksyllä ja keväällä toteuttaen harjoitukset mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä palo- ja pelastustoimen kanssa.

Koulu- ja oppimisympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä koulu yhteisön hyvinvointia seurataan lisäksi muun muassa oppilaiden ja henkilöstön terveystarkastuksin sekä terveydensuojelulain (763/1994) 45 §:ään perustuvien tarkastuksin. Työsuojelutarkastusten toteuttamiseen osallistuvat työsuojelupäällikön ja työterveyshoitajan lisäksi koulujen rehtorit ja muun henkilökunnan edustajat, oppilaiden edustajat, kiinteistöhuollon edustajat sekä kouluterveydenhoitaja. Esiopetusyksiköiden tilojen sekä koulujen ja oppilaitosten tilojen kunnossapidosta vastaa kunnan tekninen toimi.

Oppilaiden terveyttä pyritään edistämään terveysneuvonnalla, johon liittyvää materiaalia voidaan hyödyntää myös terveystiedon opetuksessa. Koulu yhteisössä työskenteleville järjestetään säännöllisesti ensiapukoulutusta ja tarvittavaa muuta terveydestä huolehtimiseen ja tämän edistämiseen liittyvää koulutusta.

5.2 Suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä esiopetuksen, koulujen ja lukion kriisisuunnitelma ovat opiskeluhoitosuunnitelman liitteinä.

6 Opiskeluhoultotyön arviointi, seuranta ja kehittäminen

Opiskeluhoultotyötä arvioidaan, seurataan ja kehitetään jatkuvana työnä. Yksiköiden tason arviointi- ja kehittämistyöstä vastaavat esiopetusyksikkö-/koulu-/oppilaitoskohtaiset opiskeluhoultoryhmät, ja kunnan tason arviointi- ja kehittämistyöstä opiskeluhoollon ohjausryhmä.

7 Opiskeluhoultosuunnitelman laatiminen, hyväksyminen ja päivittäminen

Opiskeluhoultosuunnitelma on laadittu oppilaiden/opiskelijoiden, huoltajien, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen henkilöstön sekä opiskeluhooltohenkilöstön yhteistyönä. Suunnitelma hyväksytään sivistyslautakunnassa, ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Pienimuotoiset päivitykset tehdään viranhaltijatyönä.

Liitteet

Poissaoloihin puuttumisen malli / perusopetus

Poissaoloihin puuttumisen malli / lukiokoulutus

Suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Esiopetuksen, koulujen ja lukion kriisisuunnitelma